

تعداد صفحات
۱۴

آخرین بروزرسانی
۳۳ فروردین ۱۴۰۴

آیین نامه

اجرای قانون عبور حمل و نقل و عبور کالای خارجی با اصلاحات و الحاقات بعدی

ویژه آزمون تاسیس شرکت حمل و نقل بین المللی کالا و کارت بازرگانی ✓

مصوب ۱۳۷۷/۰۵/۱۸ ✓

منبع qavanin.ir ✓

لینک های مفید آزمون تاسیس شرکت حمل و نقل بین المللی کالا

خرید سوالات تاسیس شرکت حمل و نقل بین المللی کالا	خرید سوالات کارت بازرگانی
منابع آزمون تاسیس شرکت حمل و نقل بین المللی کالا	منابع آزمون کارت بازرگانی
فایل اطلاعات آزمون	اخبار آزمون
	شبکه های اجتماعی ایران عرضه (فایل های رایگان + تخفیفات هفتگی + اخبار)
(برای مشاهده هر بخش روی آن بزنید)	

❖ آیین نامه اجرایی قانون عبور حمل و نقل و عبور کالای خارجی مصوب

۱۳۷۷/۰۵/۱۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی

راهنمای رنگ بندی
معتبر، تنفیذ
نامه اصلاحی، ساختار الحاقی، اصلاحی، ساختار اصلاحی، احیاء، ساختار جایگزین
منسوخه، موقوف الاجرا
تفسیر

فصل اول - تعاریف و کلیات:

ماده ۱- اصطلاحات به کار برده شده در قانون حمل و نقل و عبور کالا های خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران- که از این پس در این آیین نامه، قانون نامیده می شود- و این آیین نامه به شرح زیر تعریف می گردند:

الف- اظهارنامه عبور خارجی: عبارتست از برگه ای (فرمی) چاپی که توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران چاپ شده و جهت اظهار کالاهای عبوری خارجی مورد استفاده قرار می گیرد.

ب- اظهارنامه اجمالی کالا ی عبوری: عبارتست از برگه ای (فرمی) چاپی جهت اظهار اجمالی کالا که در بدو ورود آن توسط هدایت کننده وسیله حمل یا نماینده شرکت حمل و نقل و یا نماینده راه آهن به گمرک یا بندر یا فرودگاه حسب مورد تسلیم می گردد.

پ- اظهار کالا ی عبوری: عبارتست از ذکر اوصاف و مشخصات کامل کالا در اظهارنامه تسلیمی که جهت عبور خارجی کالا به گمرک ارایه می گردد.

ت- اظهار اجمالی کالا ی عبوری: عبارتست از ذکر مشخصات کلی کالا که در اظهارنامه اجمالی به گمرک یا بندر ارایه می گردد.

ث- ترخیصیه کالا ی عبوری: عبارتست از سند حواله تحویل کالا به صاحب آن یا عبور دهنده که از سوی متصدی حمل و یا نماینده وی به عنوان گمرک، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط صادر می گردد.

ج - پروانه عبور خارجی: عبارت است از نسخه دوم اظهار نامه عبور خارجی که توسط ادارات گمرک تأیید و صادر می گردد.

چ- بارنامه: سندی است مبین مالکیت کالا که حمل کننده یا نماینده وی پس از وصول کالا صادر می نماید و حاکی از حمل کالا ی معینی از یک نقطه (مبدأ حمل) به نقطه دیگر (مقصد حمل) با وسیله حمل مورد توافق (کشتی، کامیون، قطار، هواپیما یا ترکیبی از آنها) در مقابل کرایه حمل معین می باشد.

ح- داده های الکترونیکی: عبارتست از متن یا پرونجاهی (فایل) اطلاعاتی که از طریق شبکه های رایانه ای یا دیسک نوری یا فلاپی دیسک به منظور تسریع در امور جاری عبور کالا تحت استاندارد و نمونه (فرمت) شناخته شده بین المللی همراه با اعمال سیستم امنیتی برروی اینگونه پرونجاهها (فایلها) و امکان احراز هویت فرستنده و گیرنده تبادل می گردد.

خ- وجه الضمان: عبارتست از ودیعه نقدی یا ضمانتنامه بانکی به صورت فردی یا جمعی تضامنی یا بیمه نامه که به منظور تضمین انجام تعهدات گمرکی کالا ی عبوری از طرف عبور دهنده به گمرک تودیع می شود. تبصره- تعریف سایر اصطلاحاتی که در این ماده ذکر نشده است، تابع مقررات مربوط می باشد.

ماده ۲- حمل و نقل کالا ی عبوری از قلمرو گمرکی جمهوری اسلامی ایران منحصر به یک وسیله خاص نبوده و حمل آنها با وسایط نقلیه گوناگون اعم از کشتی، کامیون، قطار، هواپیما و لوله یا ترکیبی از آنها (حمل مرکب) تحت ضوابط این آیین نامه مجاز می باشد.

ماده ۳- دستگاههای ذی ربط می توانند اوراق و اسناد اشاره شده در متن این آیین نامه که می تواند به طور الکترونیکی مبادله شود را بپذیرند و اینگونه اسناد الکترونیکی دارای ارزش و اعتبار اسناد کاغذی مشابه می باشد.

ماده ۴- گمرک موظف است حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ اعلام شورای عالی هماهنگی ترابری کشور در پایانه های باربری و ایستگاههای راه آهن و فرودگاه هایی که اماکن گمرکی شناخته می شوند در صورت آماده شدن امکانات لازم از قبیل ساختمان و تجهیزات اداری، انبار محوطه، امکانات تخلیه و بارگیری و منازل سازمانی در حد نیاز به پیشنهاد گمرک و تصویب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور نسبت به استقرار پرسنل مورد نیاز در این اماکن اقدام نماید.

تبصره ۱- تأمین امکانات به شرح فوق بر عهده سازمان متقاضی ایجاد محوطه گمرکی خواهد بود.

تبصره ۲- گمرک می تواند به اشخاص حقیقی و حقوقی که دارای امکانات لازم جهت تخلیه و بارگیری و نگهداری کالا ی عبوری در ادارات گمرک ورودی و خروجی می باشند مجوز لازم جهت تخلیه و بارگیری و انبارداری کالا ی عبوری صادر نماید.

ماده ۵- عبور کالا از قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران در حدود قراردادها و موافقتنامه های منعقد شده بین دولتهای طرفین، تابع همان مقرراتی خواهد بود که در قراردادهای منعقدشده آمده است، مگر آنکه بنا بر علل امنیتی و مذهبی ورود آن به کشور ممنوع باشد.

تبصره- عبور کالا های عبوری سایر کشورهایی که با کشور جمهوری اسلامی ایران قرارداد عبور کالا ندارند و یا مواردی که در توافقنامه های طرفین دیده نشده باشد تابع قانون و این آیین نامه خواهد بود.

ماده ۶- فهرست کالا های ممنوعه حداکثر ظرف مدت پانزده روز پس از تصویب این آیین نامه توسط شورای امنیت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- هرگونه کاهش یا افزایش در اقلام اعلام شده به پیشنهاد شورای امنیت و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

تبصره ۲- ممنوعیت عبور اقلام افزایشی سه ماه پس از ابلاغ قابل اجرا می باشد.

ماده ۷- عبور دام و نبات و مواد و محصولات خام دامی و نباتی که به موجب قانون نیاز به اخذ مجوز قرنطینه دامی و نباتی دارد، منوط به اخذ مجوز یاد شده است. فهرست کالاهایی که نیاز به اخذ مجوز قرنطینه دامی و نباتی دارد، توسط سازمانهای ذی ربط، تنظیم و ضمن اعلام به سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور، جهت اطلاع عبور دهندگان کالا منتشر می گردد.

ماده ۸- برای عبور مواد شیمیایی، منفجره و مخدر زیر، نیاز به اخذ مجوز از دستگاههای نام برده شده ذیل می باشد:
الف- عناصر شیمیایی رادیواکتیو: پرومتیوم، پولونیوم، استات، رادون، فرانسیم، رادیوم، اکتینیوم، پروتاکتی نیوم، نپتونیم، آمرسیوم و سایر عناصر با شماره اتمی بالا تر، همچنین سایر مواد رادیواکتیو طبق فهرستی که سازمان انرژی اتمی ایران اعلام می نماید از سازمان یاد شده.

ب- دینامیت و سایر مواد قابل انفجار مانند فتیله، چاشنی، کپسولهای قابل انفجار و آتشزا از وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

ج- مواد مخدر و مواد سمی و ساکارین و مواد ساکارین دار و بلودومیلین که مصرف پزشکی داشته باشد از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (اداره کل نظارت بر مواد مخدر)

ماده ۹- وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی موظفند جهت عبور کالاهای خارجی که نیاز به قرنطینه و صدور مجوز دارند با استقرار امکانات مورد لزوم در مرزهای مجاز کشور در کوتاهترین زمان ممکن نسبت به صدور مجوز لازم اقدام نمایند.

ماده ۱۰- عبور کالای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران منوط به سپردن وجه الضمان به شرح زیر خواهد بود:
الف- در مورد کالاهای مجاز مبلغی معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارضی که به واردات قطعی آن کالا تعلق می گیرد.

ب- در مورد کالای مجاز مشروط و ممنوع الوارد مبلغی معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی، عوارض و سه برابر ارزش کالا.

تبصره ۱- در صورت عدم خروج کالا و انطباق مورد با موازین قاچاق، صرف نظر از میزان وجه الضمان تودیع شده، شرکتهای حمل و نقل یا اشخاص، مشمول مجازاتهای مندرج در قوانین مربوط خواهند بود.

تبصره ۲- میزان وجه الضمان تودיעی توسط شرکتهای حمل و نقل بین المللی ایرانی دارای مجوز فعالیت از وزارت راه و ترابری، معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض کالای عبوری می باشد.

تبصره ۳ (منسوخه ۱۲، ۲۷، ۱۳۹۹) - در مواردی که کالای عبوری توسط راه آهن جمهوری اسلامی ایران تا مرز خروجی با برنامه

بین المللی حمل و با تنظیم اظهارنامه و تعهد کتبی توسط راه آهن انجام می شود، نیاز به سپردن وجه الضمان نمی باشد.

تبصره ۴- وجه الضمان موضوع این ماده به صورت سپرده نقدی، ضمانتنامه بانکی بوده و برای شرکتهای حمل و نقل بین‌المللی موضوع تبصره (۲) این ماده علاوه بر موارد فوق ضمانتنامه های تضامنی بانکی یا بیمه نامه های معتبر به جای وجه الضمان عبور کالا پذیرفته می شود.

تبصره ۵- اخذ وجه الضمان به میزان فوق مانع از وصول جرایم و بقیه حقوق دولت وفق مقررات مربوط در صورت بروز تخلف و قاچاق نخواهد بود.

ماده ۱۱- وسایط نقلیه خارجی اعم از کامیون، اتوبوس، مینی بوس، لکوموتیو و وسایط نقلیه ریلی بدون بار و مسافر و سواری که به عنوان یک محموله عبوری با نیروی محرکه خود قلمرو کشور را عبور می نمایند و فاقد مدارک معتبر بین‌المللی عبور می باشند در صورتی که توسط یکی از شرکتهای حمل و نقل بین‌المللی ایرانی مجاز اظهار گردند از لحاظ سپردن وجه الضمان تابع مقررات کالا های عبوری می باشند.

ماده ۱۲- کلیه سازمانهایی که مسئول انجام عملیات یا تشریفات عبور کالا های خارجی هستند از قبیل ادارات گمرک، بنادر، پایانه ها، ایستگاههای راه آهن، فرودگاهها و بانکها موظفند امور مربوط را در یک بخش یا دایره ای جدا از سایر بخشها و دواير دیگر متمرکز نموده به طوری که انجام تشریفات عبور خارجی کلاً در همان بخش یا دایره در اسرع وقت و بدون وقفه امکان پذیر باشد.

ماده ۱۳- تکمیل یا تغییر بسته بندی در مورد کالاهای عبوری خارجی و همچنین نمونه برداری از آن بنا به درخواست کتبی صاحب کالا یا عبور دهنده بدون آنکه ماهیت کالا تغییر نماید در محوطه های گمرکی با نظارت مستمر گمرک مجاز می باشد. در این قبیل مواقع در صورت مجلسی که به امضای نمایندگان گمرک و عبور دهنده حسب مورد می رسد، وقوع امر به طور تفصیلی قید و ضمیمه اسناد عبور می شود.

تبصره - در صورتی که کالا تحویل سازمان بنادر کشتیرانی یا شرکت ملی انبارهای عمومی و خدمات گمرکی ایران شده باشد صورتمجلس موضوع این ماده باید به امضای نماینده سازمان یا شرکت (حسب مورد) نیز برسد.

ماده ۱۴- ادارات گمرک و سازمانهای ذی ربط درخواست کتبی صاحب کالا یا عبور دهنده را مبنی بر تخلیه کالا در اماکن و محوطه های گمرکی یا انتقال کالا از کانتینر به کامیون یا واگن یا هواپیما و بالعکس را قبول می نمایند.

ماده ۱۵- در صورت ضرورت وضع هرگونه عوارض بر کالا های عبوری خارجی، سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور موضوع را بررسی و با توجه به شرایط زمانی و مکانی و عمل متقابل سایر کشورها نسبت به کالا های عبوری مربوط به جمهوری اسلامی ایران، پیشنهاد لازم را در خصوص وضع عوارض به شورای عالی هماهنگی ترابری کشور به منظور تصویب به هیأت وزیران ارائه می نماید.

ماده ۱۶- کلیه سازمان هایی که در امر عبور کالا وظیفه ای بر عهده آنها مقرر است از جمله پستهای قرنطینه دامی و نباتی، نیروی انتظامی و غیره موظفند ضمن فراهم نمودن امکانات لازم ساعت کاری خود را با ساعت کاری ادارات گمرک مرزی مربوط هماهنگ کنند و در صورت ضرورت به صورت شبانه روزی فعالیت نمایند.

ماده ۱۷- اداره گذرنامه مکلف است گذرنامه و دفترچه خروجی مربوط به رانندگان ایرانی متقاضی فعالیت در خطوط بین المللی را پس از درخواست شرکت حمل و نقل بین المللی که قبلاً توسط سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور به آن اداره معرفی شده است حداکثر ظرف هفت روز کاری صادر نمایند.

تبصره- وزارت اطلاعات موظف است پاسخ استعلام اداره گذرنامه پیرامون وضعیت رانندگان را حداکثر ظرف چهل و هشت ساعت به آن اداره اعلام نماید.

ماده ۱۸- رانندگان کامیون های حامل کالای عبوری خارجی موظفند در مسیرهای عبور کالا که توسط سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور با هماهنگی وزارت کشور تعیین و اعلام می گردد تردد نمایند.

تبصره- نیروی انتظامی موظف است کامیون های حامل کالای عبوری را در طول مسیر نظارت نموده و در صورت انحراف، آنها را به مسیر تعیین شده هدایت نماید.

ماده ۱۹- چنانچه برای نیروی انتظامی مستقر در پاسگاه های طول مسیر عبور کالا ظن قوی قاچاق نسبت به محموله عبوری وجود داشته باشد یا با فک مهر و موم (پلمپ) کامیون یا کانتینر یا هرگونه دخل و تصرف در کالای عبوری مواجه گردد، فک مهر و موم (پلمپ) و بازرسی محموله صرفاً با حضور نماینده گمرک و تنظیم صورتمجلس امکان پذیر می باشد.

تبصره ۱- فک مهر و موم (پلمپ) و بازرسی کالا و تنظیم صورتمجلس در نزدیکترین گمرک انجام می پذیرد و در صورتی که امکان انتقال وسیله حامل کالا به نزدیکترین گمرک میسر نباشد نیروی انتظامی ضمن حراست از محموله عبوری تقاضای اعزام نماینده از نزدیکترین گمرک را به محل توقف وسیله حمل می نماید. پس از بررسی در صورتی که مورد مشکوکی مشاهده نشود کانتینر یا وسیله حمل و در صورت نیاز به تعویض وسیله حمل وسیله جدید بر حسب مورد دوباره توسط گمرک مهر و موم (پلمپ) و با درج مشخصات مهر و موم (پلمپ) جدید در صورتمجلس، اجازه ادامه مسیر داده می شود در غیر این صورت طبق مواد (۴۳) و (۴۴) این آیین نامه عمل خواهد شد.

تبصره ۲- انجام عملیات بازرسی و مهر و موم (پلمپ) مجدد که در نهایت منجر به ادامه مسیر می گردد نباید از بیست و چهار ساعت تجاوز نماید.

ماده ۲۰- چنانچه کالای عبوری خارجی به صورت مستقیم از مرزهای زمینی و بدون انجام عملیات تخلیه و بارگیری، از گمرک عبور نماید یا توسط وسایل حمل به یکی از بنادر یا ادارات گمرک وارد و به صورت یکسره به وسایط حمل دیگر بارگیری و خارج

گردد مشمول پرداخت حق بیمه محلی نمی باشد. در این گونه موارد در صورت ورود خسارت به کالا مسئولیتی بر عهده گمرک نمی باشد.

ماده ۲۱- در صورتی که کالای عبوری خارجی در اماکن و محوطه های گمرکی و بندری تخلیه و برای آن قبض انبار صادر گردد مشمول پرداخت حق بیمه مقرر برای کالا های وارداتی به گمرک می باشد.

تبصره - چنانچه تصویر بیمه نامه، دارای اعتبار زمانی کالای عبوری خارجی از سوی عبور دهنده کتباً با ذکر تعهد و تأیید اصالت بیمه نامه به گمرک ارایه گردد، آن کالا مشمول پرداخت حق بیمه محلی نمی گردد.

ماده ۲۲- هزینه های تخلیه و بارگیری و انبارداری محمولات عبوری طبق تعرفه ای که بنا به پیشنهاد شورای عالی ترابری کشور و تصویب هیأت وزیران یا شورای عالی سازمان بنادر و کشتیرانی حسب مورد با رعایت ماده (۳۰) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین- مصوب ۱۳۷۳- وضع خواهد شد، دریافت می گردد.

تبصره - تا تعیین تعرفه مذکور هزینه ها طبق تعرفه کالا های وارداتی محاسبه و دریافت خواهد شد.

ماده ۲۳(اصلاحی ۱۳۷۹، ۱۱، ۱۶) - کالاهای عبوری خارجی در صورت تخلیه در ادارات گمرک ورودی و فراهم نبودن وسیله بارگیری و حمل فوری کالا به مدت پنج روز از پرداخت هزینه انبارداری معاف می باشند .

تبصره - در صورت تجاوز از پنج روز برای تمام مدت توقف هزینه انبارداری دریافت می شود.

ماده ۲۴- مدت توقف قانونی کالاهای عبوری خارجی در اماکن و محوطه های گمرکی کشور چهار ماه تمام می باشد که ابتدای آن از تاریخ تسلیم اظهارنامه اجمالی کالای عبوری و فهرست کل بار (مانیفست) یا تاریخ صدور قبض انبار مربوط می باشد.

تبصره ۱- در صورت وجود دلایل مورد قبول گمرک و تقاضای صاحب کالا یا عبور دهنده با پرداخت هزینه های مربوط به مدت چهار ماه دیگر قابل تمدید می باشد.

تبصره (۲)(منسوخه ۱۳۷۹، ۱۱، ۱۶) - مدت مذکور در فرودگاهها دو ماه و ایستگاههای راه آهن چهار ماه می باشد .

تبصره (۳)(اصلاحی ۱۳۷۹، ۱۱، ۱۶) - پس از گذشت مهلت توقف قانونی، کالای وری متروکه شده و طبق قانون مربوط عمل خواهد شد .

ماده ۲۵- کالای فاسد شدنی که پس از تخلیه در مجاورت هوای آزاد و شرایط عادی به طور معمول ضایع یا فاسد می شود یا عرفاً شروع به فساد یا تغییر شکل می دهد و کالایی که نگهداریش ایجاد خطر می کند و همچنین حیوانات زنده باید بلافاصله از گمرک عبور داده شود در غیر این صورت گمرک یا بندر هیچگونه مسئولیتی در قبال ضایع یا فاسد شدن یا نگهداری آنها نداشته و حسب مورد با اخطار قبلی کالا متروکه تلقی می گردد.

تبصره ۱- در صورتی که اماکن و محوطه های گمرکی برای نگهداری کالاهایی که طبقاً باید در سردخانه نگهداری شود تجهیز نشده باشند گمرک می تواند از پذیرفتن این قبیل کالاها در اماکن و محوطه های گمرکی خودداری نماید که در این صورت عبور دهنده مکلف است کالا را سریعاً عبور دهد یا با مسئولیت خود و رعایت سایر مقررات تحت مراقبت گمرک به سردخانه انتقال دهد.

تبصره ۲- در صورتی که شرایط نگهداری هر یک از کالا های موضوع این ماده در اماکن و محوطه های گمرکی فراهم باشد کالا های موصوف از شمول این ماده خارج می باشد.

فصل دوم - شرایط عمومی

ماده ۲۶- کالای عبوری خارجی می تواند به طرق زیر از قلمرو کشور عبور داده شود:

الف- عبور مستقیم از قلمرو جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور.

ب- حمل ترکیبی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور.

پ- نگهداری در مناطق حراست شده یا اماکن گمرکی و ترتیب حمل تدریجی یا کلی آنها به خارج از کشور.

تبصره- انجام عملیات مربوط به بندهای (ب) و (پ) این ماده با رعایت مفاد تبصره های (۲) و (۳) ماده (۳۱) این آیین نامه میسر خواهد بود.

ماده ۲۷- عبور دهنده باید اظهارنامه کالای عبوری را در سه نسخه تنظیم و به همراه اسناد مورد لزوم به گمرک ارائه نماید.

ماده ۲۸- گمرک پس از اخذ اظهارنامه و انجام تشریفات مربوط همزمان پروانه عبور را امضاء و مهر نموده و به عبور دهنده ارائه می کند.

ماده ۲۹- مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه عبور کالا عبارتند از:

الف- کالای وارده شد از طریق جاده:

۱- سی ام آر (در صورت تسلیم تصویر ارائه اصل به گمرک عبور دهنده، جهت تطبیق و تأیید الزامی است). ۲- تصویر سیاهه خرید (فاکتور).

۳- تصویر فهرست عدل بندی در صورت یکنواخت نبودن کالا.

ب- کالاهای وارد شده از طریق دریا:

۱- یک نسخه رونوشت از بارنامه.

۲- ترخیصیه کالای عبوری.

۳- تصویر سیاهه خرید (فاکتور).

۴- تصویر فهرست عدل بندی در صورت یکنواخت نبودن کالا.

پ (منسوخه ۱۳۹۹، ۱۲، ۲۷) - کالاهای وارد شده از طریق راه آهن:

۱- بارنامه یا تصویری از آن که به تأیید شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران رسیده باشد.

۲- تصویر سیاهه خرید.

۳- تصویر فهرست عدل بندی در صورت نیاز.

ت - کالاهای وارد شده از طریق هوا:

۱- بارنامه هوایی یا تصویر تأیید شده آن توسط شرکت هواپیمایی مربوط یا کارگزاران آن.

۲- تصویر سیاهه خرید.

۳- تصویر فهرست عدل بندی در صورت نیاز.

تبصره ۱- در مواردی که عبور خارجی کالا منوط به اخذ مجوز می باشد ارایه آن به هنگام اظهار جهت عبور خارجی ضروریست

تبصره ۲- مانیفست محمولات عبوری خارجی که با لنج یا دویه وارده می گردد به جای بارنامه پذیرفته می شود.

تبصره ۳- کامیونهای حامل کالاهای عبوری تحت صحت کارنه تیر با ارایه.

کارنه تیر و سی ام آر بدون نیاز به تنظیم اظهارنامه و سپردن وجه الضمان عبور داده می شوند.

ماده ۳۰- پذیرش یک اظهارنامه برای عبور محمولات یک بارنامه در صورت گوناگون بودن نوع کالا، همچنین پذیرش یک اظهارنامه برای عبور محمولات یک وسیله حمل موضوع چند بارنامه، بلا مانع است.

ماده ۳۱- انجام تشریفات عبور کالاهای خارجی از قلمرو کشور در اولین گمرک مجاز ورودی صورت می گیرد.

تبصره ۱- به منظور دستیابی به مشخصات کالا جهت اظهار، عبور دهنده می تواند قبل از تسلیم اظهارنامه از گمرک درخواست نماید اجازه دهد محموله با نظارت گمرک بازدید و مشخصات لازم یادداشت شود. گمرک با این درخواست موافقت خواهد نمود.

تبصره ۲- کالای عبوری خارجی چنانچه قبل از حمل به خارج از کشور بنا به تقاضای عبور دهنده به یکی از اماکن یا محوطه های گمرکی داخل کشور که به این امر اختصاص یافته است حمل و تخلیه شود، پروانه عبور صادرشده طبق مقررات تصفیه می گردد و به هنگام ادامه مسیر مجدداً تشریفات عبور از همان گمرک داخلی انجام می پذیرد.

تبصره ۳- در صورتی که در ادارات گمرک مقصد داخلی وسیله حمل کالای عبوری به صورت انتقال مستقیم محموله، تعویض گردد نیازی به تصفیه پروانه نبوده و اعتبار آن تا خروج کالا از کشور به قوت خود باقی خواهد ماند و یک نسخه از صورتمجلس انجام انتقال مستقیم توسط حامل کالا به گمرک مقصد تسلیم یا ارسال می گردد.

تبصره ۴- فهرست ادارات گمرک مجاز برای انجام تشریفات عبور کالای خارجی از قلمرو کشور توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام می گردد.

ماده ۳۲- در مواردی که محمولات عبوری خارجی در اماکن و محوطه های گمرکی تخلیه می شود، ارایه قبض انبار و اسناد مندرج در ماده (۲۹) این آیین نامه بر حسب مورد جهت انجام تشریفات عبور کالای خارجی ضروریست.

ماده ۳۳- محمولات عبوری خارجی نیاز به اخذ نظر آزمایشگاه و مجوز استاندارد ندارد.

تبصره - در موارد سوءظن قوی بنا به تشخیص گمرک استعلام نظر آزمایشگاه بلا مانع است.

ماده ۳۴- کانتینرهای حامل کالای عبوری خارجی به عنوان ظرف کالا محسوب و نیازی به اظهار جداگانه ندارد ولی شرکتهای حمل و نقل بین المللی می توانند در بدو ورود به منظور تسهیل گردش این کانتینرها (ورود و خروج مکرر) برای کانتینر درخواست صدور پروانه ورود موقت بنمایند و گمرک مکلف به پذیرش آن می باشد.

ماده ۳۵- در خصوص محمولات یکنواختی که تخلیه آنها به علت بالا بودن مقدار و حجم محموله به طول می انجامد، قبول اظهارنامه موکول به خاتمه عملیات تخلیه نمی باشد و عبور دهنده می تواند برای این گونه محمولات به محض ورود، اظهارنامه تسلیم و نسبت به انجام تشریفات گمرکی اقدام نماید.

تبصره - محمولات وارد شده توسط لنج و دوبه که فاقد بارنامه می باشند هر یک از اقلام مندرج در مانیفست آنها مشمول تسهیلات این ماده خواهد بود.

ماده ۳۶- هرگاه مشاهده شود که کالاهایی که به منظور عبور از قلمرو کشور به گمرک ورودی اظهار گردیده است وجود نداشته یا کسر می باشد صورتمجلس تنظیم و اظهارنامه تسلیمی و پروانه عبور بر آن اساس تصحیح و کالا عبور داده می شود.

تبصره ۱(الحاقی ۱۳۸۸، ۰۷، ۱۲)- هرگاه در گمرک ورودی در کالای ترانزیت خارجی کالای اضافی از همان نوع مازاد بر پنج درصد و کالای اضافی غیر هم نوع و یا کالای مغایر از حیث نوع و میزان و تعداد کشف شود، در صورت عدم ارائه اسناد مورد قبول گمرک طی سه ماه، کالای مغایر و مازاد به ضبط دولت در خواهد آمد و بقیه کالا با اصلاح اظهارنامه و اسناد عبور داده خواهد شد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۲، ۰۷، ۱۳۸۸) - در موارد استثنایی که ظن قوی به تخلف وجود دارد و بر اثر کنترل های گمرکی در مسیر ترانزیت، اختلافی بین محموله و پروانه ترانزیت خارجی کشف شود، در مورد کالای اضافی نسبت به ضبط کالا و در مورد کالای کسری و مغایر طبق مقررات قاچاق اقدام خواهد شد.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۲، ۰۷، ۱۳۸۸) - کالاهایی که ترانزیت آنها براساس تبصره (۱) ماده (۳) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران ممنوع اعلام شده (به غیر از کالاهایی که ورود آنها به موجب قوانین موضوعه جرم شناخته شده است) در صورت اظهار صحیح در گمرک ورودی باید توسط ترانزیت کننده عودت گردد و در صورت اظهار خلاف اسنادی کالاهای موصوف، با توجه به مقررات امور گمرکی قاچاق محسوب می گردد.

تبصره ۴ (الحاقی ۱۲، ۰۷، ۱۳۸۸) - کانتینر آکبند با پلمب سالم مبدأ به منزله بسته آکبند تلقی می گردد و بدون نیاز به ارزیابی محتویات توسط سرویس ارزیابی و در خروج از گمرک فقط با مطابقت اسناد و اظهارنامه با الصاق پلمب اضافی گمرک با صدور پروانه ترانزیت می گردند، مگر در موارد ظن قوی.

تبصره ۵ (الحاقی ۱۲، ۰۷، ۱۳۸۸) - در خصوص ترانزیت خارجی کالاهای تحت کنترل و مراقبت های هیئت بین المللی کنترل مواد مخدر (INCB) برابر مقررات مربوط به آن عمل خواهد شد.

ماده ۳۷ - گمرک ورودی با هماهنگی و کسب نظر سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور با توجه به طول مسافت، چگونگی راه، فصول سال و نوع وسیله، مهلتی را برای حمل کالای عبوری از گمرک ورودی تا گمرک خروجی یا گمرک مقصد داخل کشور تعیین و در پروانه عبور قید می نماید.

تبصره ۱ - مهلت تعیین شده در پروانه عبور خارجی از زمان خروج کالا از درب خروج اماکن یا محوطه های گمرکی محاسبه می گردد.

تبصره ۲ - چنانچه وسیله نقلیه حامل کالای عبوری در طول مسیر به علت نقص فنی یا دلایل موجه دیگر به تشخیص گمرک متوقف و این توقف باعث اتمام مهلت زمان تعیین شده در پروانه گردد، هدایت کننده وسیله حمل یا عبور دهنده باید قبل از اتمام مهلت مورد نظر مراتب را به نزدیکترین گمرک محل توقف کامیون یا گمرک مقصد تعیین شده، در قلمرو کشور اعلا م نماید.

تبصره ۳ - نزدیکترین گمرک محل توقف کامیون در صورت اطلاع موظف است موضوع را بررسی نموده بلافاصله مراتب را به گمرک ورودی و خروجی اعلام کند.

تبصره ۴ - عبور دهنده یا هدایت کننده وسیله حمل در هر حال موظف است پس از رفع مشکل بلافاصله وسیله حمل را راهی مقصد نماید.

ماده ۳۸ - پروانه عبور باید در طول مسیر عبور همراه وسیله نقلیه حامل کالای عبوری خارجی باشد.

تبصره - در مواردی که کالای عبوری خارجی مندرج در یک پروانه، با بیش از یک وسیله نقلیه حمل می گردد، گمرک عبور دهنده ملزم است مشخصات محموله عبوری و همچنین مشخصات وسیله حمل و شماره مهر و موم (پلمپ) الصاقی را در ظهر تصویر پروانه عبور قید و گواهی نموده و تسلیم عبور دهنده نماید تا در طول مسیر به همراه وسیله حمل باشد. در این گونه موارد اصل پروانه همراه آخرین وسیله نقلیه حمل و به گمرک مقصد یا خروجی تسلیم خواهد شد. تصویر پروانه مذکور در طول مسیر برای نیروی انتظامی به منزله اصل و برای گمرک مقصد داخلی و گمرک خروجی جهت انجام عملیات معتبر خواهد بود.

ماده ۳۹ - به هنگام ورود کالای عبوری خارجی به گمرک خروجی یا مقصد در داخل کشور، عبور دهنده یا نماینده وی باید پروانه عبور یا تصویری از آن را که به ترتیب مقرر در ماده (۳۸) این آیین نامه گواهی شده است، همراه با وسیله حامل کالا به گمرک مقصد در داخل کشور یا خروجی تسلیم نماید.

ماده ۴۰ - گمرک خروجی یا مقصد پس از بررسی اجمالی و اطمینان از صحت مهر و موم (پلمپ) و عنداللزوم تطبیق مشخصات ظاهری کالا با مندرجات پروانه یا تصویر گواهی شده آن، اجازه خروج از مرز یا تخلیه را صادر می نماید.

ماده ۴۱ - پس از خروج یا تخلیه کالا در گمرک مقصد در داخل کشور یا خروجی، گمرک مزبور بلا فاصله مراتب را در ظهر پروانه عبور یا تصویر گواهی شده آن تأیید، امضاء و مهور نموده و پس از ثبت در دفاتر مربوط و نگهداری آن، مراتب را از طریق دورنگار یا سایر وسایل مخابراتی، الکترونیکی، ماهواره ای و رایانه ای به گمرک ورودی اعلا م و رونوشت آن را به عبور دهنده یا نماینده وی تسلیم می نماید. در هر حال تصفیه نهایی منوط به ارایه اصل پروانه عبور خارجی می باشد.

ماده ۴۲ - گمرک صادر کننده پروانه عبور خارجی باید به محض دریافت تأییدیه نهایی گمرک مقصد در داخل کشور یا گمرک خروجی مبنی بر ورود و تحویل یا خروج کالای عبوری تعهدات عبور دهنده را خاتمه یافته تلقی و وجه الضمان مربوط را مسترد یا تصفیه نماید.

ماده ۴۳ - در مواقعی که گمرک مقصد داخلی یا گمرک مرز خروجی با فک مهر و موم (پلمپ) یا احتمال دخل و تصرف مواجه می شود باید با حضور هدایت کننده وسیله حمل (راننده) و نماینده عبور دهنده به بازرسی کالا پرداخته و آن را با پروانه عبور تطبیق دهد و در صورتی که سوءنیت و مغایرتی احراز نشود اجازه خروج کالا یا تخلیه صادر، و در غیر این صورت رسیدگی و وفق مقررات عمل خواهد شد.

ماده ۴۴ - هر گاه مهر و موم (پلمپ) گمرکی عمداً شکسته شده باشد و دخل و تصرف در کالای عبوری خارجی شده باشد با مرتکب یا مرتکبین طبق قانون راجع به مجازات قاچاق رفتار می شود. به علاوه چنانچه این عمل مستوجب کیفر دیگری بر طبق مقررات قانونی باشد مرتکب یا مرتکبین به همان کیفر نیز خواهند رسید.

ماده ۴۵ - چنانچه محکومیت اشخاص حقیقی یا حقوقی از طرف دادگاه ذی صلاح قطعیت یابد و به موجب قوانین و مقررات جاری کشور، مرتکب یا مرتکبین مستوجب محدودیت و یا محرومیت های دیگری هم باشند با آنان طبق مقررات اخیر نیز رفتار خواهد شد.

تبصره - در مواردی که عبور دهنده با تشخیص مراجع قضایی در امر قاچاق یا تخلف دخالتی نداشته باشد از هرگونه محدودیت یا پرداخت جریمه مبرا می باشد.

ماده ۴۶ - رانندگان وسائل نقلیه حامل کالای عبوری خارجی موظفند کالای مورد حمل را عیناً بدون هرگونه دخل و تصرفی در مهلت مقرر در پروانه عبور به گمرک مقصد داخلی یا گمرک خروجی حمل نمایند.

معاون اول رییس جمهور- حسن حبیبی

